

Onaylanmış Kiş i Statüsü

Gümrük mevzuatı kapsamında gümrük işlem ve uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla belirlenen basitleştirilmiş usul, uygulama ve yetkilerden yararlanmak üzere Gümrük Yönetmeliği'nin 23 ve 24 üncü maddelerde belirlenmiş koşulları* sağlayan, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik gerçek ve tüzel kiş ilere talep etmeleri halinde onaylanmış kiş i statüsü verilir.

** Resmi daireler, sermayesinin tamamı devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait müesseseler için bu koşullar aranmaz.*

Onaylanmış kiş i statüsü A, B ve C olmak üzere üç kategoriye ayrılır;

1- A Sınıfı Onaylanmış Kiş i Statü Belgesi sahibi kiş ilerin yararlanabileceği genel uygulamalar:

- a) Kayıt yoluyla rejim beyanı*,
- b) Mavi hat uygulaması,
- c) Eksik belge ve bilgiyle beyan
- d) Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İliş kin Esaslar Hakkında Kararın genel hükümlerine bir istisna olarak; TOBB'ne tasdik ve gümrük idarelerine vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmadan ATR Dolaş ım belgesi düzenleme,
- e) Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden eş yanın özelliğine bakılmaksızın yararlanma,
- f) Götürü teminat sistemi,
- g) Kısmi teminat sistemi.

** Henüz uygulamaya konulmamıştır.*

2- B Sınıfı Onaylanmış Kiş i Statü Belgesi sahibi kiş ilerin yararlanabileceği genel uygulamalar:

- a) Mavi hat uygulaması,
- b) Eksik belge ve bilgiyle beyan
- c) Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İliş kin Esaslar Hakkında Kararın genel hükümlerine bir istisna olarak; TOBB'ne tasdik ve gümrük idarelerine vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmadan ATR Dolaş ım belgesi düzenleme,
- d) Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden eş yanın özelliğine bakılmaksızın yararlanma,

- e) Götürü teminat sistemi,
- f) Kısmi teminat sistemi.

3- C Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Sahibi kişilerin yararlanabileceği genel uygulamalar:

- a) Mavi hat uygulaması (yalnızca “1000” rejim kodlu kati ihracatta),
- b) Eksik belge ve bilgiyle beyan,
- c) Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararın genel hükümlerine bir istisna olarak; TOBB’ne tasdik ve gümrük idarelerine vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmadan ATR Dolaşım belgesi düzenleme,
- d) Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden eşyanın özelliğine bakılmaksızın yararlanma,
- e) Götürü teminat sistemi,
- f) Kısmi teminat sistemi.

Onaylanmış kişi statüsü için gereken genel koşullar

Genel koşullar Gümrük Yönetmeliğinin 23’üncü maddesinde düzenlenmiştir.

Buna göre, onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerce,

a) Yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanların; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma (emniyeti suiistimal), hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli (dolanlı) iflas, yalan tanıklık (yalan yere şahadet), suç uydurma (suç tasnii) ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştıрма, edimin ifasına fesat karıştıрма, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa; vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 213 sayılı Vergi Usul Kanununa; mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu ile 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna muhalefetten ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması,

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ila 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, beşten fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde birini aşmaması,

c) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ila 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının yetmiş beş katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı sayısı ve yine aynı tutardaki usulsüzlük cezasının iki yüz elli katını aşan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 51 inci maddesi ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 16. maddesi uyarınca düzenlenmiş ceza kararı sayısı toplamlarının, ikiden fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının binde üçünü aşmaması,

ç) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle haklarında Kanunun 239 uncu maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı ile Kanunun 241 inci maddesi uyarınca aynı maddenin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, ondan fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde ikisini aşmaması,

d) Gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu bulunmaması,

e) Vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması,

f) İlgili mevzuat uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu bulunmaması,

g) İhracatçılar için, bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre, Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince ilgili mevzuatı çerçevesinde performans ve güvenilirliğinin onaylanmış olması,

ğ) A ve B sınıfı onaylanmış kişi statüsü için Dış ticaret sermaye şirketleri, grup ihracatçıları, grup ithalatçıları, Ar-Ge merkezi belgesine sahip kişiler ile bakım onarım faaliyeti yürüten ticari hava taşımacılığı şirketleri hariç imalatçı olması,

h) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı yıldan önceki iki yıl esas alınmak suretiyle, mali yapısının yeminli mali müşavir tarafından incelenerek, Bakanlıkça belirlenecek formata uygun olarak düzenlenecek raporla olumlu görüşle sonuca bağlanmış olması,

Koşullarının tamamının sağlanması gerekir.

Onaylanmış kişi statüsü için gereken özel koşullar

Özel koşullar Gümrük Yönetmeliğinin 24'üncü maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre;

A sınıfı onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerin aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekir:

a) Dış ticaret performansına ilişkin olarak aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması:

1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari yirmi beş milyon FOB/ ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari yüz milyon ABD doları tutarında olması.

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı tarihten geriye dönük bir ay içinde en az iki yüz elli işçi istihdam ediyor olması.

B sınıfı onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerin aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekir:

a) Dış ticaret performansına ilişkin olarak aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması:

1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari beş milyon FOB/ ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari beş milyon FOB/ ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı tarihten geriye dönük bir ay içinde en az yüz işçi istihdam ediyor olması.

C sınıfı onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerin aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekir:

a) Dış ticaret performansına ilişkin olarak aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması:

1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari bir milyon FOB/ ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari altı milyon ABD doları tutarında olması,

3) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde asgari on beş milyon ABD doları tutarında sabit sermaye yatırımı yapmış olması.

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı tarihten geriye dönük bir ay içinde en az on beş işçi istihdam ediyor olması.

Dış ticaret sermaye şirketleri ve/ veya grup ihracatçısı aracılığıyla ihracat yapılması durumunda, bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince onaylı belgede kayıtlı ihracat tutarlarından dış ticaret sermaye şirketleri ve/ veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapıldığı tespit edilen ihracat tutarları da imalatçı kişinin ihracatı olarak kabul edilir ve imalatçı kişinin başvurusunda dikkate alınır.

Dış ticaret sermaye şirketleri için özel koşullardan hiçbiri aranmaz.

Grup ihracatçıları ve grup ithalatçıları için istihdam koşulu aranmaz. Ancak, grup ihracatçıları veya grup ithalatçıları tarafından yapılan başvurularda, dış ticaret işlemlerinde adlarına aracılık yapıldığı bildirilen grup imalatçıları tarafından istihdam koşulunun sağlanması zorunludur. Bu koşulun sağlanmasında, grup imalatçılarının sigortalı çalışan sayıları toplamı dikkate alınır.

Onaylanmış kişi statüsü başvurusu süreci

Onaylanmış kişi statü belgesi başvurusuna ilişkin ayrıntılı bilgi sayfa başında linki verilen Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Başvurusu Rehberinde yer almaktadır. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından adına olumlu tespit raporu düzenlenmiş kişiler tarafından yetkili gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerine yapılacak başvuruların incelenmesinde şu süreler dikkate alınır;

a) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkının talep edilmemiş olması halinde başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben en geç on iş günü içinde incelenir.

b) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkının talep edilmiş olması halinde;

i) Verilmesi gereken teminat tutarı hesaplanarak, başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben on iş günü içinde başvuru sahibine yazılı olarak ve elektronik posta yoluyla bildirimde bulunulur,

ii) Başvuru sahibine bildirilen tutardaki teminat mektubu bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç otuz gün içinde ibraz edilir. Bu süre içinde kendilerine bildirilen tutardaki teminat mektubu veya mektuplarını ibraz etmeyen kişilerin onaylanmış kişi statü belgesi talepleri otuz günlük sürenin bitiminden en geç on iş günü içinde incelenir ancak götürü teminat yetkisi için başvuruları reddedilir,

iii) Belirlenen tutardaki teminat mektubu veya mektuplarının yukarıda belirtilen süre içinde ibrazını müteakip onaylanmış kişi statü belgesi ve belge kapsamında götürü teminat yetkisi için başvuru yetkili bölge müdürlüğünce, teminat mektuplarının genel evrak kaydına alınmasını takiben en geç on iş günü içerisinde sonuçlandırılır.

c) Belge düzenlenmesinin uygun bulunması halinde yukarıda belirtilen inceleme sürelerini müteakip 5 iş günü içerisinde onaylanmış kişi statü belgesi düzenlenmesine ilişkin tüm işlemler tamamlanır.

Statü belgesinin düzenlenmesi

Başvuru sahibinin Gümrük Yönetmeliği'nin 23 ve 24 üncü maddelerinde yer alan koşulları taşıdığı tespit edilmesi halinde yıl/ yetkili bölge müdürlüğünün bulunduğu ilin trafik kodu/ belge sınıfı/ sıra numarasını içerecek şekilde (örnek 11/ 34/ A/ 0001) her yıl itibariyle müteselsil statü belgesi numarası alınarak EK-14'te yer alan statü belgesi, aslı hak sahibine verilmek, bir nüshası da gümrük idaresinde saklanmak üzere iki nüsha halinde düzenlenir.

Statü belgesinin geçerlilik süresi iki yıldır.

Statü belgesinin askıya alınması

Statü belgesinin geçerlilik süresi içinde gümrük işlemlerinden veya gümrük cezalarından doğan herhangi bir kamu alacağının, süresi içinde ödemediğinin tespit edilmesi durumunda statü belgesi, söz konusu belgeyi düzenleyen gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünce, kesinleşmiş gümrük vergisi ve/ veya ceza borcu ödenene kadar askıya alınır.

Statü belgesinin geri alınması

Statü belgesinin düzenlenme tarihini takip eden on iki aylık dönem içinde Gümrük Yönetmeliği'nin 23 maddesinin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen genel koşullardan herhangi birinin veya belgenin geçerlilik süresi içinde aynı fıkranın diğer bentlerinde belirtilen genel koşullardan herhangi birinin ortadan kalktığı öğrenilmesi ya da belge sahibince talep edilmesi halinde statü belgesi, söz konusu belgeyi düzenleyen gümrük ve muhafaza baş müdürlüğüne, geri alınır.

Statü belgesinin iptali

Yanlış veya eksik bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiği anlaşılan onaylanmış kişi statü belgesi iptal edilir. Onaylanmış kişi statü belgesinin iptal edildiği durumda, bu belge kapsamındaki yetki ve uygulamalar, onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlendiği tarih itibarıyla geçersiz sayılır. Adına düzenlenmiş onaylanmış kişi statü belgesi bu fıkra uyarınca iptal edilmiş kişilere iptal tarihinden itibaren iki yıl süreyle onaylanmış kişi statüsü verilmez.

Elektronik Statü Belgesi Yönetim Sistemi

Statü belgesi başvurularının yapılmasına, başvuruların değerlendirilmesine ve mevcut statü belgelerine ilişkin işlemlerin gerçekleştirileceği ve Bakanlıkça oluşturularak uygulamaya konulacak olan elektronik sistemdir.

Sistem henüz uygulamaya konulmamış olup, uygulamaya konulduğunda ayrıca duyuru yapılacaktır.

BASİTLEŞTİRİLMİŞ USULLER

1-EKSİK BEYAN USULÜ

Eksik beyan usulüne konu olabilecek belgeler

Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi sahibi kişiler ile yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilerin, beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını kabul edebilir.

Statü belgesi sahibi kişilerce, aşağıda sayılan belgelerin bir ya da daha fazlası beyannameye eklenmeksizin beyanda bulunulabilir:

a) Orijinal fatura,

b) A.TR dolaşım belgesi,

c) Menş e ispat belgeleri,

ç) Ödeme şekli gereği ibrazı gereken navlun makbuzu ve sigorta poliçesi,

d) İş lenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaş ıma sokulması halinde ibrazı gereken iş lenmiş tarım ürünleri analiz sonuç raporu.

Eksik beyanı tamamlama süresi ve ek süre verilmesi

Sayılan belgelerden bir veya daha fazlası beyannameye eklenmeksizin beyanda bulunulması durumunda bu belgelerin, eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay içinde gümrük beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne ibraz edilmeleri gerekir.

İndirimli veya sıfır oranında gümrük vergisinin uygulanması için gereken belgelerin eksikliği durumunda, eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyanın indirimli veya sıfır oranında vergilendirileceği konusunda yeterli nedenlerin olması koş uluyla, beyan sahibinin talebi üzerine gümrük müdürlüğüne söz konusu belgenin ibrazı için üç ayı geçmeyecek şekilde ek süre verilebilir.

Tamamlanacak eksik beyanın gümrük kıymeti ile ilgili olması ve beyanın tamamlanmasının daha uzun bir süre gerektirdiğ inin kanıtlanması durumunda, gümrük müdürlüğüne üç aydan uzun bir ek süre belirlenebilir.

Eksik beyanda bulunulamayacak durumlar

Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin tüm belgelerinin tam olması koş uluna bağ lanan usul ve düzenlemelerin uygulamasında eksik beyan usulünden faydalanılamaz.

Beyannamenin tescili ve gümrük idaresince yapılacak kontroller

Eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesinin detaylı beyan ekranında yer alan basitleştirilmiş usul kodu kutucuğuna “BS-1” yazılır.

Beyannameye eklenen belgelere ilişkin bilgilere ek olarak, beyanname ekinde yer almayacak olan eksik beyana konu belgelerin Bİ LGE kodları, tarih ve sayıları eksiksiz girilerek bu belgelere ilişkin 44 no.lu alanda yer alan doğrulama kodu bölümüne “S” yazılır.

Statü belgesi sahibince götürü teminat uygulamasından yararlanılmadığı durumlarda beyanname ekinde yer almayacak olan eksik beyana konu belgelerin faks ya da fotokopileri beyannameye eklenir.

Vergi Tahakkuku ve Teminat İş lemleri

Götürü teminat uygulamasından yararlanan statü belgesi sahibi kişilerce, indirimli veya sıfır oranında vergi uygulaması ile muafiyet hükümlerinin uygulanmasına ilişkin belge eksikliği nedeniyle eksik beyan usulünden yararlanılmak istenilmesi durumunda, vergi tahakkuku beyana göre indirimli veya sıfır oranında vergi uygulaması ile muafiyet hükümlerine göre yapılır.

Götürü teminat uygulamasından yararlanılmadığı durumlarda yararlanmak istemeyen ya da götürü teminat yetkisi bulunmayan statü belgesi sahiplerince, indirimli veya sıfır oranında vergi ile muafiyet hükümlerinin uygulanmasına ilişkin belge eksikliği nedeniyle eksik beyan usulü için normal oranların uygulanması sonucu bulunacak miktar ile indirimli veya sıfır oranında vergi ile muafiyet hükümlerinin uygulanması sonucu bulunacak miktar arasındaki fark için gümrük idarelerince teminat istenir. Söz konusu eksik belgelerin faks veya fotokopisinin ibrazı halinde teminat aranmayıp beyana göre işlem yapılır.

Bir ve ikinci fıkralar uyarınca eksik beyan uygulamasından yararlanan kişilerce eksik belgelerin süresi içinde gümrük idaresine sunulmaması halinde, cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, normal oranların uygulanması sonucu tahakkuk ettirilen ithalat vergilerine göre eksik ödenen vergiler ile Gümrük Kanunu'nun 207 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında faizin yükümlüye tebliğ edildiği tarihi takiben on beş gün içinde ödenmesi zorunludur. Aksi takdirde, alınması gereken vergiler ve gecikme zammı ile ceza tutarı yükümlünün teminatından çözülerek irada kaydedilir.

Eksik belgelerin tamamlanması

Eksik belge veya belgeler, ek süreler dahil süresi içinde, 5 seri no.lu Tebliğ ekinde yer alan eksik belge tamamlama formu ile birlikte beyannamenin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne sunulur.

Gümrük müdürlüğüne yapılan incelemede eksik belgelerin süresi içinde ve eksiksiz olarak ibraz edildiğinin anlaşılması durumunda, Bİ LGE sistemine söz konusu gümrük beyannamesi kapsamındaki eksik belgelerin tamamlandığı bilgisi girilir.

Eksik belgelerin süresi içinde ibraz edilmediğinin anlaşılması durumunda statü belgesi sahibi uyarılır ve hakkında Gümrük Kanunu'nun 241/ 1 inci maddesi tatbik edilerek Tebliğin 24 ve 25 inci maddeleri uyarınca işlem yapmak üzere, statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve muhafaza baş müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

Eksik belgelerin tamamlanmasından sonra beyana göre işlem yapılan eşyaya ilişkin ithalat vergilerinin eksik tahakkuk ettirildiğinin anlaşılması halinde, bunlar için ek tahakkuk yapılır. Ayrıca, şartlar gerektiriyorsa Gümrük Kanunu'nun 234 üncü maddesi uyarınca ceza tatbik edilir.

2-BEYANNAME YERİNE TİCARİ VE İDARİ BELGE İLE BEYAN

Gümrük Yönetmeliğinin 147 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (c), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan eşya ve akvaryum balıkları ile CIF kıymeti 500 AVRO'YU geçmeyen diğer eşyayı aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak ithal edenlerin; aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak kitap ve diğer basılı yayın ihraç edenler ile gemilere kumanya, yağ, yakıt ve diğer malzeme verme şeklinde ihracat gerçekleştirenlerin; Aynı tarife pozisyonunda sınıflandırılmış eşyayla ilgili sürekli olarak gümrük antrepo rejim beyanında bulunan kişilerin beyanname yerine ticari ve idari bir belge üzerinden tescil ve işlem yapılmasına yönelik yazılı talepleri Gümrük Yönetmeliğinin 4 ila 24 üncü maddelerinde yer alan koşullar aranmaksızın kabul edilir.

16.04.2003 tarihli 2003/ 6 sayılı Genelge'ye göre, serbest dolaşıma giriş beyanına ilişkin olarak:

Beyan konusu eşyanın tespitini mümkün kılacak bilgilerin (eşyanın cins, nev'i, niteliği, markası, adedi, ağırlığı, ölçü ve kıymeti) yer alması koşuluyla, fatura ve taşıma belgeleri "ticari belge", kamu kuruluşlarının resmi yazıları ise "idari belge" olarak kabul edilmektedir ve bu belgeler üzerinden tescil ve işlem yapılması durumunda ilgili kamu kuruluşları

ile özel gerçek ve tüzel kişilerinden Genelge ekinde bir örneği yer alan taahhütname alınmaktadır.

Beyanname yerine idari ve ticari belge üzerinden tescil ve işlem yapılması durumunda, bir ay içinde gerçekleştirilen işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın izleyen ayın ilk üç günü içerisinde verilmesi zorunludur. Tamamlayıcı beyan, eşyanın tabi tutulduğu ilgili rejim beyanına ilişkin gümrük beyannamesi ile yapılır. Bu beyanda teslim ile ilişkin tutanakların numaraları gösterilir.

Tamamlayıcı beyanlar ile eksik beyanlar bir bütündür ve eksik beyana ilişkin beyannamenin ya da ticari veya idari belgenin tescil edildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

3-REJİM BEYANININ KAYIT YOLUYLA YAPILMASI

Yalnız A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi olanların yararlanabileceği ve halihazırda çalışmaları sürdürülmekte olan “**kayıt yoluyla rejim beyanında**” bulunma yetkisinin de uygulamaya geçmesi ile beyan sahibine ilgili rejim konusu eşyayı gümrüklü sahaya gelmeden doğrudan gümrük idarelerinin belirlediği ya da uygun gördüğü yerde veya kendi tesislerinde basitleştirilmiş usul çerçevesinde kayıt yoluyla ilgili rejime sokma imkanı tanınacaktır. Bu sayede, ticaret erbabının rekabet gücü ve ekonomik performansı önemli ölçüde artacaktır.

Söz konusu yetkiye ilişkin olarak Gümrük Yönetmeliğinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır ve uygulamayı göstermek üzere tebliğ ve sistemin işlerliğine yönelik alt yapı çalışmaları devam etmektedir.

DİĞER KOLAYLAŞTIRMALAR

Kısmi Teminat Uygulaması

Gümrük antrepo, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat rejimlerine tabi tutulan eşya için teminat alınması öngörülen durumlarda, statü belgesi sahibi kişilerden, talep etmeleri halinde, ithalat vergilerinin yüzde onu oranında teminat alınır.

Götürü Teminat Uygulaması

Götürü teminat uygulaması, eşyanın gümrük vergileri ve sair vergilerinin teminata bağlanmasını gerektiren bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulduğu durumlarda, bu uygulamadan yararlanacak statü belgesi sahibi kişi için belirlenmiş tutardaki

teminatın, her işlem için ayrı ayrı teminat verilmeksizin, teminata bağlanması gereken tutardan bağımsız olarak ve herhangi bir düşün yapılmaksızın bir yıl süreyle kullanılabilmesini ifade eder.

Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen statü belgesi sahibi tarafından verilmesi gereken teminat tutarı, götürü teminat yetkisinin tanınması, güncellenmesi veya kapsamının değiştirilmesine ilişkin başvurunun yetkili başmüdürlük genel evrak kaydına alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde gerçekleştirdiği gümrük işlemlerine ilişkin olarak teminata konu olan gümrük vergileri ve sair vergilerin toplam kıymetinin %10'u olarak belirlenir.

Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen statü belgesi sahibi için hesaplanacak teminat tutarı,

a) Dahilde işleme rejimi dahil, götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve sair vergileri kapsamaması durumunda 250.000 AVRO'dan,

b) Dahilde işleme rejimi dışında götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve sair vergileri kapsamaması durumunda 75.000 AVRO'dan

az olamaz.

Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen statü belgesi sahibi tarafından;

a) Götürü teminatın 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun eki (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan eşyanın ithalinde ödenecek özel tüketim vergisini de kapsamaması durumunda 10 milyon AVRO'yu,

b) Götürü teminatın 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun eki (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan eşyanın ithalinde ödenecek özel tüketim vergisini kapsamaması durumunda 2 milyon AVRO'yu,

aşmayan miktarda teminat verilmesi mümkündür.

Götürü teminat yetkisinin geçerlilik süresi bir yıldır.

Götürü teminat yetkisini haiz statü belgesi sahibince, götürü teminat yetkisinin güncellenmesi için geçerlilik süresinin bitiminden önceki bir ay içinde başvuruda bulunulur. Ancak, Avro türünden azami tutarlarda

teminat verilmiş olması durumunda güncelleme için başvuruda bulunmak gerekmez.

Mavi Hat Uygulaması

Mavi hat, A ve B sınıfı onaylanmış kiş i statüsüne sahip kiş ilerin ithalatta ve ihracatta, C sınıfı kiş i statüsüne sahip kiş ilerin ise yalnızca “1000” rejim kodu ile yapılan ihracatta yararlandığı, eş yanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır.

Bİ LGE sistemi tarafından risk kriterlerine göre yapılacak değerlendirme sonucunda muayene türü mavi hat olarak belirlenen beyannameler için sistem tarafından muayene memuru ataması yapılmaz.

Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine getirilen eş yanın bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin tüm belgelerinin tam olması koşuluna bağlanan usul ve düzenlemelere ilişkin gümrük beyannameleri mavi hatta iş lem görmez.

Gümrük Yönetmeliğinin 196. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen eş yaya ilişkin gümrük beyannameleri mavi hatta iş lem görmez.

Mavi hatta iş lem görmüş ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannameleri kapsamı eş yaya ilişkin olarak tahakkuk eden gümrük vergileri ve sair vergilerin ödenmesi ya da teminata bağlanmasının ardından gümrük iş lemleri tamamlanır ve söz konusu eş ya gümrük idaresince teslim edilir.

Gümrük idareleri, Gümrük Kanununun 73 üncü maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde eş yanın tesliminden sonra beyanın kontrolünü yapabilirler.

Mavi hatta iş lem görmüş gümrük beyannamesi kapsamı eş yaya ilişkin olarak tahakkuk eden gümrük vergileri ve sair vergilerin, onaylanmış kiş i statü belgesine sahip kiş inin banka hesabından elektronik ortamda ödenmesi zorunluluğunun 1 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe konulması öngörülmüş tür.

Onaylanmış İ hracatçı Yetkisi

Onaylanmış ihracatçı yetkisi, 2006/ 10895 sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İ liş kin Esaslar Hakkında Karar'ın genel hükümlerine bir istisna olarak,

A.TR dolaşım belgesinin Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş tarafından onaylanma ve vize işlemleri için gümrük idarelerine ibraz edilme zorunluluğu olmadan düzenlenebilmesini ifade eder.

Başvuru yılından bir önceki takvim yılı içerisinde veya başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde A sınıfı ve B sınıfı için en az yüz, C sınıfı için en az elli adet A.TR dolaşım belgesi düzenleyip vize işlemlerini tamamlamış ve söz konusu A.TR dolaşım belgelerini kullanmış olan statü belgesi sahiplerine, talep etmeleri halinde, statü belgelerinin geçerlilik süresi içinde, onaylanmış ihracatçı yetkisi verilir.

Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgeleri, tasdik edilmeksizin, onaylanmış ihracatçı yetkisini haiz statü belgesi sahibi tarafından vize edilir.

Vize işlemi, onaylanmış ihracatçı yetki numarasını içerir şekilde ve Tebliğin 16 no.lu ekinde yer alan formata uygun olarak onaylanmış ihracatçı tarafından yaptırılacak kaşenin, basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgesinin (12) numaralı gümrük vizesi bölümünde yer alan ihracatçı mührünün (2) numaralı bölümüne basılması ile gerçekleştirilir.